



LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen om bostadsbidrag.

1993-94

nr 32

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen om bostadsbidrag.

Förslaget innebär att verkställigheten av bostadsbidraget överförs från kommunerna till folkpensionsanstalten samt att statsrådet fastställer förutsättningar för erhållande av bostadsbidrag samt bidragsbeloppen.

MOTIVERING

1. Gällande bestämmelser

I landskapet tillämpas i dag med stöd av en blankettlag, landskapslag om tillämpning av lagen om bostadsbidrag (63/75), rikets lag om bostadsbidrag (FFS 408/75). Lagens syfte är att bevilja hushåll bostadsbidrag för att minska boendekostnaderna för en hyres- eller ägarbostad. Förutsättningar för erhållande av bidrag, grunderna för uträknande av bostadsbidraget samt bidragsbeloppen fastställs i landskapet av landskapsstyrelsen.

I landskapet ankommer den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av bostadsbidragsverksamheten på landskapsstyrelsen och verkställigheten och utbetalningen på kommunerna. Kommunerna erhåller landskapsandel för denna uppgift.

2. Ändring av rikslagen

Den 1 januari 1994 trädde en ändring av lagen om bostadsbidrag i kraft i riket (FFS 755/93).

Det huvudsakliga innehållet i ändringen var att verkställigheten av bidraget överfördes från kommunerna till folkpensionsanstalten. I övrigt innebar ändringen bland annat att bostadsbidraget kan justeras då förändringar skett i en enskild bidragstagares förhållanden istället för vid en fast tidpunkt varje år för samtliga bidragstagare.

Enligt lagtingets beslut den 30 september 1993 skall ändringen av rikslagen inte tillämpas i landskapet. Detta innebär att kommunerna fortsättningsvis handhar verkställigheten av bostadsbidraget i landskapet. Genom ändringen överfördes även rätten att besluta om förutsättningar för erhållande av bidrag och grunderna för uträknande av bidrag samt att fastställa bidragsbeloppen från statsrådet till landskapsstyrelsen.

3. Utvärdering av nuläget

Landskapsstyrelsen har följt upp hur skillnaderna mellan riket och landskapet i fråga om lagstiftning samt administrativa och verkställande myndigheter har påverkat behandlingen av bostadsbidragsärenden och kan konstatera att skillnaden medfört problem för kommunerna beträffande anvisningar för uträknandet av bostadsbidraget, tillgången på blanketter och informationen till bidragstagarna. Kommunerna anser att en överföring av verkställigheten till folkpensionsanstalten skulle frigöra resurser för socialt arbete inom kommunen samt att kontakten mellan socialkansliet och bidragstagarna är så knapp att denna inte motiverar att verkställigheten av bostadsbidraget fortsättningsvis handhas av kommunerna.

Bostadsbidraget är en del av en social helhetslösning vars alla delar landskapet inte är behörigt att lagstifta om. I kombination med de ekonomiska förhållandena i landskapet i dag medför detta att landskapet har få möjligheter att avvika från rikets bestämmelser om grunder och belopp utan att försämra förhållandena för landskapets invånare jämfört med rikets övriga medborgare. Landskapsstyrelsen konstaterar att det av detta skäl skäl i dag inte är motiverat att avvika från rikslagstiftningen endast i fråga om förutsättningar för erhållande av bidrag och bidragets belopp.

I enlighet med kommunernas uppfattning finner landskapsstyrelsen det inte heller motiverat att verkställigheten av bidraget kvarstår hos kommunerna

4. Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att blankettlagen om tillämpning av bostadsbidragslagen ändras så att den ändring av bostadsbidragslagen som trädde i kraft den 1 januari 1994 i riket tillämpas även i landskapet, att verkställigheten av bostadsbidraget överförs från kommunerna till folkpensionsanstalten samt att landskapets följer statsrådets beslut om grunder och belopp.

Överföringen av verkställigheten förutsätter förutom en ändring av blankettlagen även en överenskommelseförordning. Landskapsstyrelsen kommer att tillstålla justitieministeriet en anhållan om utfärdande av en förordning.

5. Förslagets ekonomiska konsekvenser

Genom överföringen av verkställigheten av bostadsbidraget från kommunerna till folkpensionsanstalten frigörs i viss mån personalresurser i kommunerna. De frigjorda resurserna är så små att de inte ens i de största kommunerna torde medföra direkta ekonomiska inbesparingar. Däremot kan resurserna användas för annat socialt arbete i kommunerna. De minskade lagstadgade uppgifterna medför att kommunernas landskapsandelar minskar i motsvarande mån.

Folkpensionsanstalten kommer inte i detta skede att uppbära några kostnader av kommunerna eller landskapet trots att förvaltningsbehörigheten tillkommer landskapet.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
om ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 1 § 3 mom. och 4 § landsskapslagen den 29 december 1975 om tillämpning av lagen om bostadsbidrag (63/75), sådana dessa lagrum lyder i landskapslagen den 9 december 1993 (118/93),

ändras 2 §, sådan den lyder i landskapslagen den 9 december 1993 (118/93), samt fogas till 3 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på miljöministeriet och folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på landskapsstyrelsen.

3 §

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för bostadsbidraget i enlighet med vad landskapsstyrelsen och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

Denna lag träder i kraft den _____ 1994.

Mariehamn den 3 maj 1994

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Lotta Wickström-Johansson

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 1 § 3 mom. och 4 § landsskapslagen den 29 december 1975 om tillämpning av lagen om bostadsbidrag (63/75), sådana dessa lagrum lyder i landskapslagen den 9 december 1993 (118/93),

ändras 2 §, sådan den lyder i landskapslagen den 9 december 1993 (118/93), samt fogas till 3 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ändringen av den 9 augusti 1993 (FFS 755/93) av den lag som avses i 1 mom. skall inte tillämpas i landskapet.

2 §

De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på statsrådet, miljöministeriet och bostadsstyrelsen ankommer i landskapet på landskapsstyrelsen.

3 §

(nytt mom.)

4 §

Bestämmelserna om ändringssökande skall inte tillämpas i landskapet Åland.

Beslut som fattats av en kommunal myndighet överklagas hos landskapsstyrelsen.

Föreslagen lydelse

1 §

(upphävs)

2 §

De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på miljöministeriet och folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på landskapsstyrelsen.

3 §

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för bostadsbidraget i enlighet med vad landskapsstyrelsen och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

4 §

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 1994.

INNEHÅLL

Nr		Sidan
755	Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag	2085
756	Finansministeriets beslut om slutförande av beskattningen för skatteåret 1992	2090
757	Finlands Banks meddelande om den räntefot som svarar mot Finlands Banks gällande grundränta	2091

Nr 755

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag**

Given i Helsingfors den 9 augusti 1993

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/75) 13 och 28—31 §§,

av dessa lagrum 13 § sådan den lyder i lag av den 8 december 1989 (1079/89), 28 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 31 december 1975 (1083/75), 29 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag och lag av den 27 maj 1976 (421/76) och 30 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag,

ändras 6 § 2 mom., rubriken för 4 kap., 11, 12 och 14—16 §§, av vilka den sistnämnda samtidigt överförs till 6 kap., rubriken för 6 kap., 17 §, rubriken för 7 kap., 19 och 20 §§, av vilka den sistnämnda samtidigt överförs till 8 kap., rubriken för 8 kap. samt 21—23 och 25 §§,

av dessa lagrum 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 21 december 1990 (1187/90), 11, 16, 21 och 25 §§ sådana de lyder i lag av den 13 februari 1987 (154/87), 14 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag och nämnda lag av den 27 maj 1976, 15 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 19 december 1980 (866/80), nämnda lag av den 13 februari 1987 och lag av den 30 december 1992 (1633/92), 17 § sådan den lyder i lag av den 3 augusti 1992 (700/92), 19 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 27 maj 1976, den 19 december 1980 samt den 8 december 1989, 20 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 27 maj 1976 och den 19 december 1980 och 22 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, samt

fogas till lagen nya 23 a och 25 a §§ som följer:

6 §

Till boendeutgifterna för ett hushåll i en ägarbostad räknas vederlag samt särskilt betalda uppvärmningskostnader och vattenavgifter eller utgifter för fastighetens skötsel. Till boendeutgifterna räknas även en sådan andel av de årliga räntorna på personliga lån för anskaffande och grundförbättring av bostaden som statsrådet årligen bestämmer med beaktande av rätten att dra av räntor vid beskattningen. Av annuiteter och sådan fast ränta som har fastställts före annuiteten för lån som beviljats med stöd av lagen om bostadsproduktion (247/66) räknas en andel som statsrådet årligen bestämmer till boendeutgifterna. Bostadslånen skall vara beviljade av staten, en kommun, en församling eller ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn. Räntan räknas högst enligt det räntebelopp som allmänt uppbärs för långfristiga lån.

4 kap.

Förvaltning och omkostnader

11 §

Den allmänna ledningen och styrningen samt det allmänna utvecklandet av bostadsbidragsverksamheten ankommer på miljöministeriet.

Andra uppgifter som avses i denna lag sköts av folkpensionsanstalten.

Miljöministeriet har rätt att få tillgång till de uppgifter om bostadsbidragstagare som ingår i folkpensionsanstaltens besluts- och utbetalningsregister till de delar som detta är nödvändigt för att miljöministeriet skall kunna sköta sina åligganden i samband med statistikföring, planering och utveckling av bostadsbidragen. Sådan information som gör det möjligt att identifiera bidragstagaren får inte ingå i dessa uppgifter.

12 §

De omkostnader som verkställigheten av denna lag orsakar räknas som omkostnader för folkpensionsanstalten.

14 §

Bostadsbidrag söks hos folkpensionsanstaltens lokalbyrå.

Bostadsbidrag beviljas från ingången av den månad under vilken ansökan inlämnats.

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har förändrats avsevärt så som närmare stadgas i förordning,

2) om hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst eller

3) när ett år förflutit sedan bostadsbidraget började löpa eller sedan senaste justering enligt detta moment.

Bostadsbidraget betalas justerat enligt 1 mom. 1 och 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena.

Utöver justeringar enligt 1 mom. kan en allmän justering av bostadsbidragen på grund av en allmän förändring i boendekostnaderna företas på det sätt och vid den tid som statsrådet bestämmer.

Bostadsbidraget indras

1) vid ingången av månaden efter flyttningen, om hushållet flyttar bort från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats,

2) vid ingången av den månad från och med vilken ett hushåll bestående av en person beviljas bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande eller lagen om studiestöd eller

3) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 1 mom. 3 punkten träder i kraft, om hushållet inte på uppmaning av folkpensionsanstalten inom rimlig tid lämnar de uppgifter som behövs för justering av bostadsbidraget.

6 kap.

Utbetalning av bostadsbidrag

16 §

Bostadsbidrag betalas den första eller andra vardagen i varje kalendermånad in på det konto i ett penninginstitut i Finland som företrädaren för hushållet eller den som han har befullmäktigat uppgett. En enskild bidragspost kan dock betalas även på något annat sätt, om inbetalning på konto inte är möjlig eller om bidragstagaren anför särskilda skäl som folkpensionsanstalten godkänner.

Om en bidragstagare som bor i hyresbostad fortgående försummar hyresbetalningen, kan bostadsbidraget betalas direkt till hyresvärden.

Beloppet av det bostadsbidrag som skall betalas avrundas till närmaste fulla belopp i mark så att beloppet avrundas nedåt om den överskjutande delen är 50 penni eller mindre, och uppåt om den överskjutande delen är större än 50 penni. Om beloppet skulle vara mindre än 100 mk, betalas bidraget inte.

17 §

Staten ersätter folkpensionsanstalten för de kostnader som orsakas av förmåner enligt denna lag.

Folkpensionsanstalten skall fem vardagar före den betalningsdag som anges i 16 § meddela staten beloppet av de bostadsbidrag som skall betalas den månaden.

Staten skall på basis av det meddelande som avses i 2 mom. till folkpensionsanstalten betala det belopp som anges i meddelandet senast en bankdag före den dag då bostadsbidragen skall betalas.

7 kap.

Återkrav

19 §

Om bostadsbidrag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det som har betalats utan grund återkrävas. Ett bostadsbidrag kan dock inte återkrävas, om det betalades tidigare än fem år innan orsaken till utbetalningen utan grund kom fram.

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om detta befinns skäligen och det att bidrag betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av bidragstagaren eller av hans företrädare eller om det grundlöst betalda beloppet är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot bostadsbidragsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom.

8 kap.

Ändringssökande och rättelse av beslut

20 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos den prövningsnämnd som avses i sjukförsäkringslagen (364/63) och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring i det hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En skrivelse med besvär över ett beslut av folkpensionsanstalten skall lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå och en skrivelse med besvär över ett beslut av prövningsnämnden till försäkringsdomstolen eller folkpensionsanstaltens lokalbyrå senast den 30 dagen efter den dag den som söker ändring fått del av beslutet.

Den som söker ändring anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet postats under den adress som han uppgett, om inte annat visas.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess saken har avgjorts genom ett beslut som har vunnit laga kraft.

21 §

Folkpensionsanstalten skall behandla besvär över ett beslut som den har fattat som ett rättelseärende. Om folkpensionsanstalten härvid godkänner de yrkanden som framställts i besvär som lämnats in till den, skall den meddela ett rättelsebeslut i saken. I beslutet får ändring sökas så som stadgas i 20 §.

Om folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären gäller så som anges i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång översända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling.

Det är möjligt att avvika från den tid som anges i 2 mom., om detta krävs för inhämtande av ytterligare uppgifter som behövs på grund av besvaren. Då ytterligare uppgifter skaffas skall den som söker ändring utan dröjsmål underrättas om detta. Besvärsskriften skall dock alltid översändas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

22 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som folkpen-

sionsanstalten meddelat med stöd av denna lag grundar sig på oriktiga eller bristfälliga uppgifter eller är uppenbart lagstridigt, skall folkpensionsanstalten rätta det.

Om ett lagakraftvunnet beslut som prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen meddelat med stöd av denna lag är felaktigt på ett sätt som avses i 1 mom., kan försäkringsdomstolen på ansökan av parten eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att ha hört parten undanröja det lagakraftvunna beslutet och ta upp saken till ny behandling eller bestämma att den skall behandlas på nytt.

23 §

Sökande och mottagare av bostadsbidrag är skyldiga att så som folkpensionsanstalten bestämmer meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå de uppgifter som behövs för beviljande eller justering av bostadsbidrag. En bidragstagare är även skyldig att utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i förhållandena som avses i 15 § 1 och 4 mom.

Den som i ett bostadsbidragsärende uppsåtligt lämnar folkpensionsanstalten eller en besvärinstans som anges i denna lag oriktiga uppgifter eller försummar sin skyldighet enligt 1 mom. att anmäla förändringar i förhållandena kan för *svikligt förfarande i bostadsbidragsärende* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

23 a §

Bidragstagaren skall beredas möjlighet att bli hörd i saken, om detta inte förorsakar oskäligt dröjsmål eller om han inte själv har tagit initiativet till att saken anhängiggörs, när det är fråga om

1) den justering av bidragsbeloppet som avses i 15 § 1 mom. eller indragning av bidraget enligt paragrafens 4 mom.,

2) betalning av bidraget direkt till hyresvärden enligt 16 § 2 mom.,

3) återkrav enligt 19 § 3 mom., eller

4) rättelse enligt 22 § 1 mom.

25 §

Statens, kommunernas och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter, försäkrings- och pensionsanstalter, pensionstiftelser, arbetsgivare samt sjukhus och andra vårdinrättningar är skyldiga att gratis lämna folkpensionsanstalten och en besvärinstans som anges i

denna lag de uppgifter som de förfogar över och som behövs för avgörande av ett ärende som gäller bostadsbidrag.

Med avvikelse från 16 § personregisterlagen (471/87) kan folkpensionsanstalten, när den fattar beslut om bostadsbidrag, använda sådana uppgifter om sökandens familjs ekonomiska ställning som den förfogar över och som behövs för att avgöra bostadsbidragsärendet. När uppgifterna används skall deras riktighet säkerställas. Uppgifterna kan användas endast i den omfattning som de med stöd av 1 mom. skall lämnas folkpensionsanstalten.

25 a §

De som sköter uppgifter enligt denna lag får inte utan samtycke av den som saken gäller för utomstående röja en enskilds eller en familjs hemlighet som de fått veta på grund av sin ställning eller sitt uppdrag.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att något röjs för den som enligt lag har rätt att få kännedom om saken.

Den som bryter mot den tystnadsplikt som stadgas i 1 mom. skall för *brott mot tystnadsplikt enligt lagen om bostadsbidrag* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott mot tystnadsplikt enligt 3 mom., om inte målsäganden har anmält det till åtal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

På bostadsbidrag som börjat löpa innan denna lag har trätt i kraft tillämpas dock 15 § 1 mom. 3 punkten från och med den 1 maj 1994 så att den första justeringen enligt den nämnda punkten företas vid ingången av nästa kalendermånad som har samma namn som den under vilken inflyttningen i bostaden skett.

Folkpensionsanstalten avgör enligt denna lag alla bostadsbidragsärenden räknat från lagens ikraftträdande. Ansökningar som är anhängiga i en kommun när lagen träder i kraft överförs till folkpensionsanstalten. Anhängiga ärenden som i enlighet med 45 § 2 mom. socialvårdslagen (710/82) förts till en kommunal nämnd eller till kommunstyrelsen för behandling, ärenden som undergår rättelseförfarande samt ärenden som är anhängiga i länsrätten behandlas fortfarande i kommunen eller länsrätten enligt de stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft.

Kommunen och bostadsstyrelsen skall utan dröjsmål sedan skötseln av uppgifter som gäller bostadsbidrag överförts från dem till folkpensionsanstalten överlämna det datamaterial om

bostadsstöd som behövs och som de förfogar över.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 9 augusti 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Pirjo Rusanen

